

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Україна залучає міжнародних фахівців, щоб повернути викрадені РФ культурні цінності – Карандеєв](#)

[Які культурні цінності крадуть російські загарбники в Україні. – Мар'я Гриневич](#)

[Афіша на вихідні: концерт VIRSKY, балет «ДискриміНація» та Театр тіней. – Любов Базів](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Онлайн-видання «Хмарочос» запустило чатбот з медіаграмотності у вайбері. – Юлія Поліковська](#)

Медіа

[Україна має імплементувати акт Європарламенту про свободу медіа – Потураєв](#)

[Львівський медіафорум оголосив дати на 2024 рік. – Оксана Заблоцька](#)

Мовні питання

[Упродовж 2023 року українці понад 3000 разів скаржилися на порушення закону про мову](#)

[Провідні телеканали пояснили, що заважає перейти цілком на українську вже зараз: прямі включення, багато серіалів та додаткові кошти. – Роман Мельник](#)

Креативні індустрії

[У Львові проведуть масштабну дизайн-конференцію, яку транслюватиме онлайн платформа Cases](#)

Благодійність. Меценатство

[У Фінляндії пройшли благодійні концерти «Хореї Козацької». – Ксенія Білаш, Наталія Терамас](#)

[Українська команда Burning Man розпочинає збір на евакуаційні авто](#)

Театр

[У Празі відбудеться вистава за відомим твором Тараса Шевченка](#)

Музика

[TVORCHI презентували новий кліп напередодні туру Україною](#)

Візуальні мистецтва

[Конкурс графіки «Індекс імені Маріуша Казани» вдсяте пройде у Львові. – К.С.](#)

[Хмельницький і Шевченко: у Києві відкрили портретну виставку скульптора Анатолія Куща](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[У прокат вийшов документальний фільм Тараса Томенка «Терикони». – Катерина Сліпченко](#)

[Вийти з «Териконів». Рецензія на українське кіно. – Ярина Коваль](#)

[Пристрасті в епоху «Перебудови»: огляд на фільм «Ти мене любиш?» Тоні Ноябрової. – Кромф Ігор](#)

[У Києві показали фільм про воїна та його адаптацію до цивільного життя після передової](#)

[Створили документальний фільм про роботу Музею Ханенків в умовах повномасштабної війни](#)

[Завершилися зйомки українського фільму «Гра в сліпоту»](#)

[Новий фільм Сергія Буковського «Іван і Марта» вийде в український прокат. – Валерія Буняк](#)

[Заклик сказати «так» легальності перегляду. Takflix зробив маніфест на підтримку українського кіно. – Олексій Морозов](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[МКІП оголосило мистецький конкурс для кампанії «Україна без бар'єрів»](#)

[У Львові надрукували понад 600 книг шрифтом Брайля й адаптували три фільми для незрячих](#)

Література. Книговидання

[3 українські письменники та фестиваль номіновані на премію Астрід Ліндгрєн-2024](#)

[Оприлюднили список дитячих книжок, які допоможуть говорити про війну](#)

Музейна справа

[У Києві завтра відкриють головний корпус Музею війни](#)

[«Мальовнича Україна»: у Києві відкриють виставку живопису українських митців 2-ї половини ХХ століття](#)

Охорона культурної спадщини

Із України ледь не вивезли понад сотню археологічних знахідок. – Віра Перун

Релігія

Шмигаль обговорив із представниками Всеукраїнської Ради Церков виклики воєнного часу

«Ти чорт йоб..й!» Як Верховна Рада забороняла УПЦ МП (поіменно). – Соня Кошкіна

Порушує права людини. В УПЦ МП відреагували на голосування за заборону московського патріархату

«Припинення впливу московського патріархату» – Віктор Єленський про заборону пов'язаних із рф релігійних організацій

До реальної заборони можуть пройти роки, – священник УПЦ МП про сьогоденні голосування у ВРУ

Дітей нашої Церкви переслідують. кирил відреагував на голосування у Верховній Раді України. – «Главком»

російська православна церква є частиною спецслужб росії, – розвідка. – «Високий замок»

Підтримка України у світі

Компанія Wargaming продала 23 тисячі ігрових наборів, кошти з яких підуть на реанімобілі для України

Загальні питання

Україна залучає міжнародних фахівців, щоб повернути викрадені рф культурні цінності – Карандєєв

Синхронізація українських стандартів документування злочинів проти культурної спадщини зі світовою практикою сприятиме поверненню артефактів, які росія викрала з території України. На цьому наголосив т.в.о. міністра культури та інформаційної політики Р. Карандєєв під час міжнародної наукової конференції «Культурні цінності та суспільні практики в період російсько-української війни». «Всі злочини проти української культурної спадщини мають бути зафіксовані. Алгоритми для цього були і до війни, але вони були досить тривалими. Сьогодні фіксація відбувається швидше, Уряд спростив процедури. Водночас нам важливо синхронізувати наші стандарти з міжнародними, щоб об'єктивно та аргументовано претендувати на прийняття судових рішень про повернення державою-агресором викрадених артефактів або про відшкодування збитків. Для цього МКІП залучає фахівців з ЮНЕСКО та ICCROM», – сказав він. За словами Карандєєва, враховуючи попередній досвід, у кожному музеї мають бути чіткі та дієві інструкції щодо пакування культурних цінностей та їх евакуації, а для збереження цінностей мають створити спеціально обладнані будівлі – депозитарії. Також т.в.о. очільника МКІП акцентував на важливості збереження кадрового потенціалу музейної галузі й забезпеченні безперервного освітнього процесу для спеціалістів. Він підкреслив, що для вдосконалення кадрової роботи особливо важливо почути пропозиції наукової спільноти. Організували зустріч Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Центр дослідження історико-культурної спадщини України Інституту історії України НАН України, Національна спілка краєзнавців України, Музей видатних діячів української культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3776006-ukraina-zaluchaemiznarodnih-fahivciv-sob-povernuti-vikradeni-rf-kulturni-cinnosti-karandeev.html>

Які культурні цінності крадуть російські загарбники в Україні. – Мар'я Гриневич

Сотні років росіяни намагаються відібрати нашу історію і XXI століття не стало винятком. З 2014 року окупанти почали викрадати з України культурні цінності. Їх вивозять на територію рф, передають у музеї та приватні колекції, використовуючи українське мистецтво в пропагандистських цілях. На сьогодні відомо про сотні предметів українського мистецтва, які було вкрадено з 2014 року. Серед них численні прикраси, монети, посуд та уламки, скульптури та картини різного часу. Окупанти викрадають цінності не лише з українських музеїв на тимчасово окупованих територіях, а й проводять незаконні розкопки об'єктів культурної спадщини України. Таким чином, росіяни викрали ювелірні вироби, зокрема сережки з дюрбе з плінфовим склепінням 1271–1368 років. Прикраси було викрадено у 2019 році під час незаконних розкопок на території Криму. Суттєвих втрат від рук окупантів зазнав Херсонський краєзнавчий музей. З нього росіяни поцупили, зокрема, античну мармурову скульптуру лева

середини V ст. до н.е., іонійську розписну амфору VI ст. до н.е. та безліч цінних картин. росіяни привласнили собі полотна таких художників як І. Шувалов, М. Пимоненко, Л. Мандрикова, О. Пилипчук та ін. Щоб зібрати повний список викрадених культурних цінностей, у рамках проекту «Війна і мистецтво» було створено новий розділ «Викрадена спадщина». Це реєстр, який налічує 245 викрадених українських об'єктів. Його мета – допомогти запобігти незаконній торгівлі предметами мистецтва та старожитностей, які були викрадені російськими окупантами в Україні під час війни. У Національному агентстві з питань запобігання корупції наголошують на важливості документування та розповсюдження фактів про викрадені предмети, адже це може зіграти важливу роль під час повернення цінностей в Україну. Джерело:

<https://socportal.info/ua/news/yaki-kulturni-tcinnosti-kradut-rosiiski-zagarniki-v-ukraini/>

Афіша на вихідні: концерт VIRSKY, балет «ДискриміНація» та Театр тіней. – Любов Базів

Анонси культурних подій, які відбудуться у ці вихідні. Це концерти, театральні вистави, дозвілля для дітей, кінопокази, виставки тощо. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3776148-afisa-na-vihidni-koncert-virsky-balet-diskriminacia-ta-teatr-tinej.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Онлайн-видання «Хмарочос» запустило чатбот з медіаграмотності у вайбері. – Юлія Поліковська

Редакція онлайн-видання про Київ, міське життя та урбаністику «Хмарочос» створила чатбот з основ медіаграмотності «Фейкобот» у вайбері. За його допомогою користувачі можуть дізнатися, які бувають маніпуляції в інфополі, як обирати джерела новин та на що звертати увагу в самих новинах, як обирати блогерів, як розпізнавати фейки. Докладніше:

<https://ms.detector.media/mediaosvita/post/33256/2023-10-19-onlayn-vydannya-khmarochos-zapustilo-chatbot-z-mediagramotnosti-u-vayberi/>

Медіа

Україна має імплементувати акт Європарламенту про свободу медіа – Потураєв

Після ухвалення Європейським парламентом Європейського акту свободи медіа Україні також потрібно буде його імплементувати, повідомив народний депутат, голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики М. Потураєв. «Наразі ми разом з Комітетом цифрової трансформації, Міністерством цифрової трансформації, Міністерством культури та інформаційної політики вже почали процес вивчення, і навіть є вже певні перші драфтові документи щодо імплементції дуже важливих європейських нормативних актів», – поінформував він. Парламентарій пояснив, що йдеться про акт про цифрові ринки та акт про цифрові сервіси, які є дуже важливими в рамках євроінтеграції України. Потураєв також не виключив, що цьогоріч Єв-

ропарламент ще проголосує за акт про свободу медіа (Media Freedom Act), що є ще одним важливим законодавчим актом. Політик додав, що даний акт необхідно буде імплементувати у вітчизняне законодавство, адже він спрямований на посилення спроможності медіа, в тому числі нових медіа. «Але водночас, посилюючи спроможності, створюючи нові можливості, даний акт також підвищує, зокрема для нових медіа, рівень відповідальності за ту інформацію, за той контент, який вони доносять до споживачів цього контенту», – додав голова парламентського комітету. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3776130-u-majbutnomu-ukraina-mae-implementuvati-akt-evroparlamentu-pro-svobodu-media-poturaev.html>

Львівський медіафорум оголосив дати на 2024 рік. – Оксана Заблоцька

Наступний Львівський медіафорум (LMF) відбуватиметься 16–18 травня 2024 року – це наймасштабніша медіаконференція Центрально-Східної Європи. Подія традиційно збере закордонних й українських медіафахівців, публічних інтелектуалів, дослідників, полісімейкерів, представників громадського сектору і міжнародних організацій. Докладніше:

<https://suspilne.media/597653-lvivskij-mediaforum-ogolosiv-dati-na-2024-rik/>

Мовні питання

Упродовж 2023 року українці понад 3000 разів скаржилися на порушення закону про мову

За 9 місяців 2023 року на адресу уповноваженого із захисту державної мови надійшло понад 3 тисячі звернень про порушення мовного закону. За словами Кременя, найбільше звернень щодо сфери обслуговування, зокрема соціальних мереж, інтернет-представництв, інтернет-магазинів. Докладніше:

<https://chytomo.com/uprodovzh-2023-roku-ukraintsi-ponad-3000-raziv-skarzhylisia-na-porushennia-zakonu-pro-movu/>

Провідні телеканали пояснили, що заважає перейти цілком на українську вже зараз: прямі включення, багато серіалів та додаткові кошти. – Роман Мельник

Загальнонаціональні телеканали Суспільне, «Рада», СТБ та «Еспreso» прокоментували звернення Уповноваженого із захисту державної мови Т. Кременя, який 11 жовтня попросив загальнонаціональні телевізійні канали достроково повністю перейти в ефірі на державну мову. Докладніше:

<https://detector.media/production/article/218297/2023-10-19-providni-telekanaly-poyasnyly-shcho-zavazhaie-pereyty-tsilkom-na-ukrainsku-vzhe-zaraz-pryami-vklyuchennya-bagato-serialiv-ta-dodatkovy-koshty/>

Креативні індустрії

У Львові проведуть масштабну дизайн-конференцію, яку транслюватиме онлайн платформа Cases

22 жовтня у Львові проведуть Дизаріум – наймасштабнішу дизайн-конференцію з початку повномасштабної війни. Усі охочі зможуть безплатно

переглянути виступи спікерів зокрема й в онлайн-форматі – вони будуть доступні в межах прямої трансляції на платформі української соцмережі Cases. Подія «Дизаріум: дизайн в складні часи» об'єднає десятки українських та закордонних фахівців для обміну досвідом, кейсами й навіть невдачами, які вони зазнали в інклюзивному та сервісному дизайні, медичній сфері, державному секторі. Серед учасників програми – екскреативний директор Apple Кен Сігал, графічний дизайнер та типограф Стефан Загмайстер, співзасновник Smashing Magazine Віталій Фрідман, CEO Cases Анатолій Попель, співзасновник League Design Agency Михайло Самоваров та багато інших експертів. Конференцію організують простір дизайну та медіа Pxlabs з мережі молодіжних просторів «Твори!». Подія є повністю некомерційною та має дві мети: об'єднати дизайн спільноти в кризовий час для обговорення викликів сьогодення, а також зібрати донати на підтримку ЗСУ. Докладніше:

<https://platfor.ma/u-lvovi-provedut-masshtabnu-dyzajn-konferentsiyu-yaku-translyuvatyme-onlajn-platforma-cases/>

Благодійність. Меценатство

У Фінляндії пройшли благодійні концерти «Хореї Козацької». – Ксенія Білаш, Наталія Терамає

У Фінляндії уперше пройшли виступи гурту «Хорея Козацька», що цьогоріч отримав Шевченківську премію. Два концерти відбулися в рамках першого Сезону культури України у Фінляндії / UKRAINE SEASON, організованого ГО «Товариство українців у Фінляндії». 15 жовтня гурт виступив у місті Тампере. Концерт пройшов у центральному міському соборі. 16 жовтня «Хорея» виступила в унікальній гельсінській Церкві у скелі. Під час концертів організаторам вдалося зібрати 8428,81 євро, які буде використано для закупівлі евакуаційних авто для України. В реалізації проєкту взяли участь парафії Тьольо і собору Тампере; заходи відбулися за підтримки Міністерства освіти і культури Фінляндії, Центру промоції мистецтв у Фінляндії і міста Гельсінкі. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2023/10/19/580276_finlyandii_proyshli_blagodiyni.html

Українська команда Burning Man розпочинає збір на евакуаційні авто

Українська команда Burning Man оголосила про збір одного мільйона доларів на придбання 20 авто для евакуації поранених із зони бойових дій, повідомив голова ГО «Спільнота Бьорнерів України», лідер табору Kurenivka на Burning Man Я. Корець. «Кожен рік на Burning Man їдуть сотні проєктів. І зазвичай вони збирають кошти перед подією, аби показати своє мистецтво. Ми вирішили зробити навпаки – ми не збирали кошти, щоб відвезти наш проєкт („Храм Їжака”), ми хочемо зібрати кошти після Burning Man, аби рятувати життя», – підкреслив Корець. Благодійний проєкт-збір The Hedgehog Temple («Храм Їжака») має на меті закупити щонайменше 20 нових авто Toyota для евакуації поранених з зони бойових дій. Проєкт стартує не лише в Україні, а й у США та Європі. Символом збору став цьогорічний український артоб'єкт події Burning Man 2023, яка щорічно проходить у пустелі Блек-Рок (Невада, США). Українська інсталяція являє собою споруду у формі їжака, збудовану із дерева, маскува-

льних сіток та сотні протитанкових їжаків. «Протитанковий їжак – це, з одного боку, символ того, що ми захищені, а з іншого – нагадування, що війна продовжується. Під час заходу ми доносили два меседжі. Передусім, що у нас не військовий конфлікт, а повномасштабна війна, в якій беруть участь всі в країні – і на передовій, і в тилу. І друге, що ми не маємо права заморозити цю війну, залишивши її для наших дітей. І я був вражений, наскільки люди сприймали ці меседжі, наскільки вони підтримували нас», – розповів співавтор проєкту The Hedgehog Temple, військовий волонтер О. Слободяник. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3775983-ukrainska-komanda-burning-man-rozpocinae-zbir-na-evakuacijni-avto.html>

Театр

У Празі відбудеться вистава за відомим твором Тараса Шевченка

У празькому театрі Divadlo U Hasičů 27 жовтня покажуть виставу «Катерина» за твором Тараса Шевченка, повідомляє український часопис у Чехії «Gromada.cz». Виставу українською мовою гратимуть актори Львівського національного академічного драматичного театру імені Марії Заньковецької. Режисер-постановник – Б. Ревкевич. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3775947-u-prazi-vidbudetsa-vistava-za-vidomim-tvorom-tarasa-sevcenka.html>

Музика

TVORCHI презентували новий кліп напередодні туру Україною

Музичний гурт TVORCHI напередодні свого туру містами України представив кінематографічну відеороботу на новий сингл «Разом», який присвятили єдності нації у буремний час. «Трек „Разом” ми написали після першої частини нашого всеукраїнського туру. Ми дали концерти в 11 містах України, і в кожному місті, де були, в кожній залі бачили людей, які хочуть одного, – миру і перемоги. Тисячі людей, що об’єднані одним єдиним бажанням. Ця єдність – рушійна сила, про яку іноді під тягарем обставин ми забуваємо та водночас стаємо дуже вразливими», – розповіли TVORCHI. «За декілька днів розпочнеться друга частина нашого туру, на сході країни, де вперше прозвучить трек „Разом” наживо. Хочемо привезти його до міст, яким зараз особливо нелегко, та сказати – ми тут і там, де б не були, ми разом, всі за одно, тримаємось», – зазначили музиканти. Концерти пройдуть: 23 жовтня у Сумах, 24 жовтня – у Полтаві, 26 жовтня – в Харкові, 27 жовтня – у Кривому Розі та 28 жовтня – у Дніпрі. Всі 100% від продажу квитків TVORCHI перерахують на купівлю інкубаторів для передчасно народжених немовлят. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3776005-tvorchi-prezentuvali-novij-clip-naperedodni-turu-ukrainou.html>

Візуальні мистецтва

Конкурс графіки «Індекс імені Маріуша Казани» вдесьте пройде у Львові. – К.С.

У Львові відбудеться десятий конкурс студентської графіки «Індекс імені Маріуша Казани». Також можна буде оглянути виставку конкурсантів X едиції та лауреата IX едиції Йончі Савенка, виставку графіки «Зображення природи» Блажея Остоя Льніського та «Curiosity» Агнешки Цеслінської. Заплановано також урочисту церемонію надання почесного звання Doctor Honoris Cause Львівської національної академії мистецтв ректорові Академії образотворчого мистецтва у Варшаві проф. Блажею Остоя Льніському. Конкурс «Індекс імені Маріуша Казани» започатковано 2012 року з ініціативи генерального консула Республіки Польща у Львові для вшанування пам'яті польського дипломата Маріуша Казани, який загинув 10 квітня 2010 року в авіакатастрофі президентського літака під Смоленськом. Завданням графічного конкурсу є розвиток польсько-української співпраці, промоція та підтримка молодих українських митців, популяризація польської графіки. Цьогоріч участь у реалізації проекту беруть Львівська національна академія мистецтв, Академія образотворчого мистецтва у Варшаві, Академія образотворчого мистецтва ім. Яна Матейка у Кракові, Академія образотворчого мистецтва та дизайну імені Євгеніуша Гепперта у Вроцлаві, а також Фонд імені Маріуша Казани. Членами журі конкурсу є представники Генерального консульства Республіки Польща у Львові та представники Фонду імені Маріуша Казани, а також професори з Польщі та України. Участь у конкурсі беруть студенти та випускники Львівської національної академії мистецтв. Переможець конкурсу, окрім фінансової нагороди та диплому, отримує можливість стажування в партнерській академії у Польщі, а також презентацію виставки за кордоном та в галереї Львівської національної академії мистецтв. Лауреати, котрі здобули почесні друге і третє місця, отримують дипломи та заохочувальні нагороди. Традиційно конкурс супроводжують виставки польської графіки, широко презентуючи творчі пошуки професорсько-викладацького складу партнерських навчальних закладів. 2022 року десятю ювілейну едицію через агресію росії щодо України було перенесено, проте організовано виставку праць лауреатів у Варшаві в «Галереї у Дипломатів» Міністерства закордонних справ Республіки Польща. Докладніше про програму заходів:

https://zaxid.net/konkurs_grafiki_indeks_imeni_mariusza_kazani_vdesyate_proyde_u_lvovi_n1572928

Хмельницький і Шевченко: у Києві відкрили портретну виставку скульптора Анатолія Куща

У Києві відбулося урочисте відкриття виставки відомого скульптора, автора Монумента Незалежності А. Куща, що має назву «Портрет». Вернісаж відбувся 18 жовтня у виставковому залі Національної академії мистецтв України. Автор представив свої пошуки й досягнення у різноманітних рішеннях портретної пластики. Водночас автор України-Оранти розповів, що сучасний вигляд монумента – незакінчений варіант проєкту. «Робота над Монументом Незалежності – суть мого життя. Мета цієї роботи – показати неймовірну велич нашої держави, нашої культури», – підкреслив скульптор. Митець розповів, що робота

над монументом була призупинена багато років тому через нестачу державних коштів. Скульптор вже 20 років чекає можливості, щоб завершити роботу. Під час відкриття виставки Куш був нагороджений медаллю «За творчі здобутки» від Національної спілки художників України, а також медаллю «Будівничий України» Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка за значні заслуги в діяльності та розбудові незалежної України. Наразі виставки відомого українського скульптора ще тривають у Верховній Раді України та у готелі «Національний». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3775978-hmelnickij-i-sevcenko-u-kievi-vidkrili-portretnu-vistavku-skulptora-anatolia-kusa.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

У прокат вийшов документальний фільм Тараса Томенка «Терикони». – Катерина Сліпченко

Від 19 жовтня в кінотеатрах можна побачити український документальний фільм Т. Томенка «Терикони». Ця картина, що брала участь у Берлінському кінофестивалі, розповідає про дітей війни. Докладніше:

https://zaxid.net/u_prokat_viyshov_dokumentalniy_film_tarasa_tomenka_terikoni_n1572916

Вийти з «Териконів». Рецензія на українське кіно. – Ярина Коваль

Відгук на стрічку. Докладніше:

<https://espreso.tv/viyti-z-terikoniv>

Пристрасті в епоху «Перебудови»: огляд на фільм «Ти мене любиш?» Тоні Ноябрьової. – Кромф Ігор

«Ти мене любиш?» – другий фільм режисерки Тоні Ноябрьової. Це історія дорослішання на тлі розпаду Радянського Союзу. Світова прем'єра стрічки відбулася на Берлінському кінофестивалі, українська – у межах 14-го Одеського міжнародного кінофестивалю, який цього року пройшов у Чернівцях. Також картину показали 17 жовтня в межах Київського тижня критики, а вихід на широкі екрани заплановано на квітень 2024 року. Відгук на стрічку. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/films/do-ypu-love-me-review/>

У Києві показали фільм про війна та його адаптацію до цивільного життя після передової

У Будинку кіно показали документальну стрічку Суспільного «Таким мене зробила війна» – про військовослужбовця ЗСУ ромського походження, який зіткнувся з викликами адаптації до цивільного життя після повернення з передової. Режисерка картини – О. Кривенко. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3775994-u-kievi-pokazali-film-pro-voina-ta-jogo-adaptaciu-do-civilnogo-zitta-pisla-peredovoi.html>

Створили документальний фільм про роботу Музею Ханенків в умовах повномасштабної війни

Музей Ханенків спільно з Mir&Co Production випустили короткометражний документальний фільм «Тіні та стіни» про діяльність музею під час повно-

масштабної війни. У ньому працівниці та працівники музею розповідають, якими були перші місяці після початку вторгнення, як поновлювали діяльність та які формати роботи з'явилися у порожніх залах. Стрічка складається з архівних матеріалів, коротких інтерв'ю співробітниць, друзів та гостей і розповіді про історію музею. Глядачі зможуть побачити кадри, що раніше не були доступні до перегляду. Наприклад, убезпечення колекції та запис із камер спостереження під час ракетної атаки 10 жовтня 2022 року. Допрем'єрний показ короткометражки відбудеться у Музеї Ханенків 23 жовтня. Докладніше:

<https://platfor.ma/stvoryly-dokumentalnyj-film-pro-robotu-muzeyu-hanenkov-v-umovah-povnomasshtabnoyi-vijny/>

Завершилися зйомки українського фільму «Гра в сліпоту»

Представлено офіційний тизер картини «Гра в сліпоту» – документального телефільму з ігровим короткометражним доповненням, що має на меті популяризацію паралімпійського духу та історій спортсменів з інвалідністю, відновлення і зміцнення їх віри в себе. Над фільмом працює українсько-німецька кінокоманда на чолі з режисерами Русланом Батицьким та Анною Борисовою. Стрічку знято за підтримки Українського культурного фонду. Прем'єру заплановано на кінець жовтня, після чого картину планують показати на міжнародних кінофестивалях. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/zavershylysia-ziomky-ukrainskoho-filmu-hra-v-slipotu/>

Новий фільм Сергія Буковського «Іван і Марта» вийде в український прокат. – Валерія Буняк

З 2 листопада в українських кінотеатрах в обмеженому прокаті покажуть документальний фільм режисера С. Буковського про життя і творчість українського дисидента, письменника-шістдесятника та літературознавця Івана Дзюби та його дружини Марти. Музику для картини написав італійський композитор Сандро ді Стефано. Стрічку знято ТОВ «Ай К'ю» за підтримки Держкіно. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/218307/2023-10-19-novyiy-film-sergiya-bukovskogo-ivan-i-marta-vyyde-v-ukrainskyy-prokat/>

Заклик сказати «так» легальності перегляду. Takflix зробив маніфест на підтримку українського кіно. – Олексій Морозов

Український онлайн-кінотеатр Takflix випустив маніфест на підтримку вітчизняного кіно. Це відеоролик із закликом сказати «так» українській кіноіндустрії і легальності перегляду кіно. До маніфесту увійшли вигуки «Так!» і його варіації з фільмів «Люксембург, Люксембург», «Мої думки тихі», «Памфір» і «Я працюю на цвинтарі». «Ми розуміємо, що для багатьох людей українське кіно тільки з'явилося на горизонті, але ми робимо все, щоби сформувані в них звичку легального перегляду. І попри нелегкі часи для кіноіндустрії ми віримо, що сьогодні саме час сказати „так” українському кіно», – каже засновниця Takflix і режисерка Н. Парфан. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/344487-zaklik-skazati-tak-legalnosti-pereglyadu-takflix-zrobiv-manifest-na-pidtrimku-ukrayinskogo-kino>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

МКІП оголосило мистецький конкурс для кампанії «Україна без бар'єрів»

Міністерство культури та інформаційної політики оголосило мистецький конкурс з розроблення моделей інформаційних продуктів, зокрема графічного характеру, для реалізації інформаційно-просвітницької кампанії «Україна без бар'єрів». Перший етап конкурсу відбудеться як онлайн-голосування за подані проекти на офіційному вебсайті МКІП вже з 6 по 10 листопада. Деталі конкурсу – вимоги, терміни, необхідні документи – доступні на сайті МКІП. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3776077-mkip-ogolosilo-konkurs-informproduktiv-dla-kampanii-ukraina-bez-bareriv.html>

У Львові надрукували понад 600 книг шрифтом Брайля й адаптували три фільми для незрячих

У Львові завершився проєкт «Подолати минуле. Україна в подіях та особистостях», у межах якого вдалося адаптувати три видання накладом у 640 примірників та три фільми для незрячих. Проєкт за підтримки УКФ реалізувала ГО Львівський осередок ВГО «Українська спілка інвалідів – УСІ». Йдеться про: книгу редакторки «Укрінформу» О. Опанасенко «Любомир Гузар. Видатні українці. Люди, які творили історію», яку надрукували для незрячих у двох частинах, два томи «Енциклопедія для допитливих. Зростаємо українцями» Г. Тетельман та К. Шаповалової, а також вісім частин шрифтом Брайля та аудіокниги Я. Грицака «Подолати минуле. Глобальна історія України». Серед фільмів оформили аудіоскрипцією «Атентат» про С. Бандеру, «Нескорений» про Р. Шухевича та «Владика Андрей» про митрополита Андрея Шептицького. Увесь отриманий результат – книги та фільми – проєктна команда безкоштовно передала в усі регіони України, включаючи Донецьку та Запорізьку області. Також організовано прем'єрні покази фільмів з аудіодискрипцією та книг шрифтом Брайля у місті Львові, Закарпатській, Тернопільській, Хмельницькій областях. Покази фільмів і презентація книжок продовжаться в наступні роки. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3776167-u-lvovi-nadrukuvali-ponad-600-knig-srifting-brajla-j-adaptuvali-tri-filmi-dla-nezracih.html>

Література. Книговидання

3 українські письменники та фестиваль номіновані на премію Астрід Ліндгрєн-2024

У довгі списки премії Астрід Ліндгрєн 2024 року увійшли українські дитячі письменники Іван Андрусяк, Галина Вдовиченко, Сашко Дерманський (номінований втретє), а також міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал». Усього номіновано 245 кандидатів із 68 країн. Премію вручать 9 квітня 2024 року. Докладніше:

<https://chytomo.com/3-ukrainski-pysmennyky-ta-festyval-nominovani-na-premiu-astrid-lindgren-2024/>

Оприлюднили список дитячих книжок, які допоможуть говорити про війну

Оприлюднено перелік із 40 книжок, які увійдуть до третього тематичного посібника для батьків та освітян у межах проєкту «Живі письменники: як говорити з дітьми про війну і мир». Книжки обирала команда фахівчинь із лабораторії дитячого читання «БараБука», організації «Мала академія наук України» та експертів-освітян і психологів «Смарт освіта» шляхом голосування. Докладніше:

<https://chytomo.com/opryliudnyly-spysok-dytiachykh-knyzhok-iaki-dopomozhut-hovoryty-pro-vijnu/>

Музейна справа

У Києві завтра відкриють головний корпус Музею війни

Під час відкриття головного корпусу Національного музею історії України у Другій світовій війні, що відбудеться 20 жовтня, відвідувачам презентують чотири мистецькі проєкти. Зазначається, що більша частина колекції Музею евакуйована та досі зберігається у сховищах, тож музейники використали доступні виставкові площі для створення актуальних виставок. Одним з проєктів стане «Переозначення», під час якого презентують радянський герб, знятий зі щита скульптури «Батьківщина-мати». Також музей підготував проєкт «Загроза з неба», що є застереженням про небезпеку, яку несуть українцям ворожі безпілотники. Водночас виставка «Наша скарбниця» висвітлює загальнонаціональні соціальні ініціативи та благодійні акції, ініційовані й утілені Державною казначейською службою України. Також заплановано виставку робіт вуличного художника з Франції Крістіана Гемі, відомого як C215, під назвою «Guerre en Ukraine» («Війна в Україні»), де покажуть найновіші роботи митця, зроблені в Україні під час широкомасштабної війни. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-kyiv/3776046-u-kievi-zavtra-vidkriut-golovnij-korpus-muzeu-vijni.html>

«Мальовнича Україна»: у Києві відкриють виставку живопису українських митців 2-ї половини ХХ століття

У Музейно-виставковому центрі Музею історії міста Києва 20 жовтня презентують виставку живопису «Мальовнича Україна»: експонуватимуться твори українських митців II половини ХХ століття. Серед представлених в експозиції понад 100 робіт будуть пейзажі, натюрморти, портрети та сюжетні композиції митців різних українських шкіл. Зокрема, можна буде побачити картини В. Чегодара, В. Зарецького, А. Горської, М. Глуценка, Ю. Хіміча та багатьох інших. Докладніше:

<https://espresso.tv/malovnich-ukraina-u-kievi-vidkriyut-vistavku-zhivopisu-ukrainskikh-mittsiv-2-i-polovini-khkh-stolitnya>

Охорона культурної спадщини

Із України ледь не вивезли понад сотню археологічних знахідок. – Віра Перун

З України намагалися вивезти понад сотню археологічних знахідок VIII ст. до н.е. – XIII ст. н.е., повідомляє Міністерство культури та інформаційної політики України. Завадили оборудці працівники Київської митниці. Знахідки одразу передали на експертизу в Національний музей історії України. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2023/10/19/580247_iz_ukraini_led_vivezli_ponad.html

Релігія

Шмигаль обговорив із представниками Всеукраїнської Ради Церков виклики воєнного часу

Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль провів зустріч із представниками Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3776092-smigal-obgovoriv-iz-predstavnikami-vseukrainskoi-radi-cerkov-vikliki-voennogo-casu.html>

«Ти чорт йоб..й!» Як Верховна Рада забороняла УПЦ МП (поіменно). – Соня Кошкіна

«Понад пів року знадобилося Верховній Раді, щоб у першому читанні ухвалити історичне рішення – заборонити діяльність релігійних організацій з керівним центром на території рф. У народі цей документ називають законом про „заборону” УПЦ МП. Насправді про заборону конкретної релігійної організації не йдеться – в секулярній державі це неможливо. Але у випадку УПЦ МП йдеться не про релігію, а про державну безпеку. Тож 19 жовтня Рада дала 267 голосів за перше читання. Так, попереду ще друге, але перший важливий крок зроблено. Тоді як до останнього все висіло на волосині. Адепти московської церкви насіли на Давида Арахамію – вимагали зняти питання з порядку денного. „Вони його обліпили, як мухи, і в якийсь момент видалося, що Давид похитнувся. Тоді вже ми приєдналися”, – розповідає лобіст законопроекту. „Хтось із наших сказав щось на кшталт: якщо він зараз це зніме, то його самого завтра знімуть. Так яке «завтра» – уже”, – додає інший. Оскільки перед цим у залі ухвалювали держбюджет, людей було достатньо. Ініціатори збору підписів відповідного звернення до Руслана Стефанчука розраховували на 240 голосів, але вишло з запасом. „Виявилось, серед нас повно латентної вати – не з політичних причин і навіть не з релігійних переконань, а просто від тупості. Питаю в одного: «Чого ти не хочеш голосувати?» – «То я ж зі сходу». Як тобі «аргумент»?». Про те, хто і чому чинив системний спротив законопроекту, ми вже писали. А сьогодні проаналізуємо поіменний список волевиявлення. Враховуючи перспективи другого читання – вельми корисно. Тому що коли проти заборони філії РПЦ в Україні виступають: колишні опежежисти – це зрозуміло; іподиякони УПЦ МП і православні бодибілдери (екс-СН Артем Дмитрук, Павло Халімон або Артем Культенко, який минулого тижня хрестив дитину Сергія Трофімова – „головного православного” в команді Зеленського, колишнього заступника Офі-

су, звільненого за провал регіональної роботи на всіх фронтах) – зрозуміло; політично мотивовані персони (Макс Бужанський) – зрозуміло. Але коли утримуються чи значаться як відсутні цілком притомні – здавалося б – люди, про це варто говорити...». Докладніше:

https://lb.ua/news/2023/10/19/580319_ti_chort_yoby_yak_verhovna_rada.htm

1

Порушує права людини. В УПЦ МП відреагували на голосування за заборону московського патріархату

В УПЦ МП вважають, про проголосований законопроект порушує право на свободу віросповідання і містить суттєві недоліки юридичної техніки, а також не відповідає Європейській конвенції з прав людини і Конституції України. Відповідний коментар опублікував юридичний відділ УПЦ МП. Докладніше:

https://risu.ua/porushuye-prava-lyudini-v-upc-mp-vidreaguvali-na-golosuvannya-za-zaboronu-moskovskogo-patriarhatu_n143276

«Припинення впливу московського патріархату» – Віктор Єленський про заборону пов'язаних із рф релігійних організацій

Про проголосований законопроект розповів в етері програми «Радіо Свобода» «Свобода Live» В. Єленський, голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті. Наведено відео та текстову розшифровку. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/viktor-yelenskyi-pro-zaboronu-povyazanykh-iz-rf-relihiynykh-orhanizatsiy/32645561.html>

До реальної заборони можуть пройти роки, – священник УПЦ МП про сьогоденне голосування у ВРУ

Священник УПЦ МП Олександр Клименко вважає, що проголосовані у першому читанні зміни до закону щодо діяльності в Україні релігійних організацій № 8371, суттєво не вплинуть на діяльність його конфесії. «Рада проголосувала за урядовий проєкт 8371. Його називають найм'якшим з-поміж інших ініціатив заборони УПЦ. Ще у грудні документ попросив розробити та направити у Верховну Раду президент В. Зеленський», – зазначив він. Священнослужитель УПЦ МП нагадав, що альтернативний законопроект від «Європейської Солідарності» (8221) передбачав негайну заборону УПЦ МП, натомість урядовий документ запускає непростий і тривалий механізм руху до заборони. «Він виглядає так: державна служба з етнополітики та свободи совісті спочатку має встановити, що певна релігійна організація має свій центр у росії. Після цього служба видає припис Церкві, щоб виправити цю ситуацію. А якщо цього не стається, то ДЕСС подає на цю конкретну юридичну особу позов до суду, який вже і має ухвалити рішення про заборону. Чому це складно. По-перше, судовий процес може тривати довго, а до реальної заборони від моменту ухвалення закону можуть пройти роки. По-друге, УПЦ як юридичної особи не існує, а є окремі одиниці, проти яких треба позиватися: Київська митрополія (головна), єпархії (понад пів сотні) та окремі парафії (тисячі). І таких юридичних осіб загалом близько 9 тисяч. Скільки часу можуть тривати судові процеси, і чи взагалі мож-

на собі уявити тисячі судових позовів – ці питання досі лишаються відкритими». Джерело:

https://risu.ua/do-realnoyi-zaboroni-mozhut-projti-roki---svyashchenik-upc-mp-pro-sogodnishnye-golosuvannya-u-vru_n143267

Дітей нашої Церкви переслідують. кирил відреагував на голосування у Верховній Раді України. – «Главком»

Після того, як Верховна Рада України підтримала законопроект про заборону релігійних організацій, пов'язаних з РФ, патріарх кирило поскаржився на скасування російської культури. Він підтвердив, що УПЦ – це носії ідентичності й культури РПЦ. Наведено його пряму мову. Докладніше:

https://risu.ua/ditej-nashoyi-cerkvi-peresliduyut-kiril-vidreaguvav-na-golosuvannya-u-verhovnij-radi-ukrayini_n143290

російська православна церква є частиною спецслужб росії, – розвідка. – «Високий замок»

«РПЦ нічого спільного із вірою і релігією не має. Це частина спецслужб РФ», – зазначив в ефірі телемарафону «Єдині новини» представник Головного управління розвідки Міноборони А. Юсов. «Не новина, що раніше публічно й офіційно люди в рясах від цієї організації брали участь у воєнних діях, благословляли й освячували ракети, зброю, брали участь у навчанні російських військових і мотивували пересічних мешканців РФ до геноциду проти українців», – додав він. Щодо приватних військових кампаній, які, за повідомленням СБУ, діють під крилом РПЦ, Юсов сказав: «Ніяких приватних військових кампаній у Росії не існує – це все продовження діяльності російських спецслужб, які фінансуються з бюджетних і навкоlobюджетних структур і виконують надані режимом завдання». На думку Юсова, поява ПВК у складі РПЦ свідчить, що «останні маски з РПЦ ФСБ знято». Напередодні Служба безпеки України викрила керівництво РПЦ на створенні власних приватних військових компаній на території РФ. За вказівками московського патріархату їхні ПВК займаються вербуванням та бойовою підготовкою найманців для війни проти України. Після зарахування найманців до лав ПВК московської церкви, вони проходять курс військово-тактичної та вогневої підготовки під керівництвом інструкторів з російських спецслужб. Джерело:

https://risu.ua/rosijska-pravoslavna-cerkva-ye-chastinoyu-specsluzhb-rosiyi--rozvidka_n143286

Підтримка України у світі

Компанія Wargaming продала 23 тисячі ігрових наборів, кошти з яких підуть на реанімобілі для України

Розробник комп'ютерних ігор Wargaming за один день продав користувачам 23 тис. ігрових наборів, кошти за які буде перераховано платформі United24, повідомив віцепрем'єр-міністр з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій – міністр цифрової трансформації М. Федоров. «Вчора в легендарній World of Tanks та ще п'яти іграх з'явилася можливість придбати унікальні укра-

їнські набори. За добу продано понад 23 000 наборів», – йдеться в повідомленні. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3776118-kompania-wargaming-prodala-23-tisaci-igrovih-naboriv-kosti-z-akih-pidut-na-reanimobili-dla-ukraini.html>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm